

Dyspareunia w praktyce ginekologicznej

Dyspareunia in gynaecological practise

Edward MORRIS, Sambit MUKHOPADHYAY

Current Obstetrics&Gynaecology 2006;1 6:226-233

STRESZCZENIE

Ból podczas stosunku (*dyspareunia*) jest formą dysfunkcji seksualnej, która może wiązać się ze znacznym pogorszeniem jakości życia i powodować trudności w związkach. Może być objawem różnorodnych stanów chorobowych wynikających z zaburzeń zarówno czynnościowych, jak i organicznych. Zebranie dokładnego wywiadu dotyczącego życia seksualnego w warunkach ambulatoryjnych wymaga od lekarza wysokiego poziomu profesjonalizmu. Niezbędne jest systematyczne badanie dolnego odcinka dróg rodnych w celu wykluczenia wszelkich oczywistych przyczyn dolegliwości. Należy pamiętać o tym, że badania dodatkowe, takie jak badanie ultrasonograficzne, często nie dostarczają dodatkowych informacji. Laparoscopia diagnostyczna jest procedurą inwazyjną o ograniczonym zastosowaniu w leczeniu bólu podczas stosunku, może jednak pomóc w wykryciu zrostów miednicznych w miednicy małej lub endometriozy u kobiet, u których istnieje podejrzenie tych stanów. Przed przystąpieniem do laparoskopii konieczne jest przedstawienie pacjentce planu postępowania, gdyby zabieg ten nie pozwolił na wykrycie oczywistej przyczyny objawów. Istnieją dane sugerujące skuteczność empirycznego leczenia farmakologicznego po rozpoznaniu klinicznym endometriozy. Terapia ta ma tę zaletę, że pozwala uniknąć wykonywania jakichkolwiek inwazyjnych procedur. Podczas diagnozowania pacjentki doświadczającej bólu w czasie stosunku ważne jest rozważenie przyczyn psychoseksualnych.

Dyspareunia is a form of sexual dysfunction that can significantly affect quality of life and cause relationship difficulties. It is a symptom of a variety of disease states with components of both physical and organic dysfunction. Obtaining a good sexual history in an outpatient setting requires high level of professionalism. A systematic examination of the lower genital tract is necessary to rule out any obvious cause, although further investigations such as ultrasound do not often offer additional information. Diagnostic laparoscopy is an invasive procedure that is of limited use in the management of dyspareunia but might help detect pelvic adhesions or endometriosis in those where this condition is suspected. Before embarking on a laparoscopy it is important for the patient to be aware of a management plan if the laparoscopy does not show any obvious cause. There are data to suggest that empirical medical treatment after clinical diagnosis of endometriosis is effective and has the advantage of avoiding any invasive procedures. Psychosexual causes are important to consider during the assessment of the patient experiencing dyspareunia.